

Lovasi Hírek

VI. évfolyam. 5. szám

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

2010. május

Európában egyedülálló felfedezés Lovas területén

Sajnos kevesen tudják, hogy Lovas község területén van egy nagy jelentőségű őskori vörös festékbánya, mely a Királykút felett helyezkedik el. A Faluház pincéjében most nyíló állandó kiállítás célja az, hogy minél többen tudjanak a település fontos értékéről. Lelkes támogatóink segítségével bepillantást nyerhetünk az őskorba, megtekinthetjük a festékbánya területén talált csonteszközöket és gyönyörködhetünk a gyerekek rajzaiban is.

Ahhoz, hogy jobban megismerhessük ezt a felfedezést, Kovácsné Kasza Katalint hívtam segítségül, aki ebből a témából írta a szakdolgozatát.

– *Miért óriási jelentőségű ez a lovasi vörös festékbánya?*

– A Lovasi festékbánya jelentősége abban áll, hogy

abban az időszakban (Felső-Paleolitikum), amikor még nem tértek át az élelem termelésre, tehát gyűjtögetésből és vadászatból tartották fenn magukat, képesek voltak az adott feladat elvégzéséhez olyan eszközt, eszközöket készíteni, amelyek az adott feladathoz kitűnően megfeleltek.

– *Miért lehet fontos a lovasiaknak ez a felfedezés?*

– Az, hogy most helyi kezdeményezésre megnyílt a kiállítás talán még ismertebbé teszi Lovas nevét. Turisztikai szempontból sem lehet elhanyagolni. Remélem egyre több ember számára lesz ismert és nem csak szakemberek, illetve a régészet után érdeklődők számára Lovas, mint Európában eddig egyedül álló festékbánya lelőhely.

– *Hogyan fedezték fel Lovason ezt a területet?*

– 1951-ben a murva bányászata közben találták meg azt a festék fészket, amelyből jó néhány csont került elő. A falusiak, illetve az Erdőgazdaság munkatársai gyakran használták a bányát, hiszen az itt található dolomitot használták az út burkolásához a házak vakolásához. Tehát véletlenül bukkantak rá a leletekre.

– *Találtak-e őskori eszközöket a helyszínen és ebből mire tudtak következtetni?*

– Összesen 142 db emberi kéz által megmunkált állati csontot találtak. Ezeknek a csontoknak a java része a jávor szarvas ulnája (sing csontja), de a leletek között található kőszáli kecske, vaddisznó, daru, gím szarvas csont is. A friss csont

rugalmas, könnyen megmunkálható. Hasonló technikával készültek az eszközök, mint a kőeszközök. (pattintással, csiszolással). A leleteket Mészáros Gyula és Vértes László dolgozta fel, illetve később Dr. Dobosi Viola és Vörös István. Vértes László számítása szerint 24 m³ festéket termelt ki az akkor élt ember. Ez hatalmas mennyiség, ezért lehet feltételezni, hogy cserekereskedtek vele.

– *Többféle megállapítás is volt azzal kapcsolatban, hogy hány éves lehet a bánya. Mi az aktuális álláspont? Hol találtak még a világon ilyen bányát?*

– Vértes Lászlóék (1955; 1965; 1969-es publikációk) 45 és 35 ezer évesre datálták. Jelen pillanatban a C-14-es szénizotópos vizsgálat szerint a leletek korát 11 740 körül datálják, ami megfelel a Felső-Paleolitikum, vagy a jégkorszak utolsó periódusának. Egyébként Afrikában van hasonló festékbánya.

– *Mire használták az ősember a vörös földet?*

– A neander völgyi ősember óta a temetkezésekhez használtak vörös festéket. Feltételezések szerint a festék színéből eredhet az, hogy a vér színéhez hasonlították és így az életet szimbolizálták. Spirituális szerepe lehetett. A vörös festéket használhatták a testük befestéséhez, erre párhuzamot lehet vonni a ma élő természeti népek szokásaiból, vagy használhatták a barlang falán elkészített rajzokhoz. (Magyarországon nincs ilyen lelet.)

Aki szeretne többet megtudni a bányáról látogasson el a Faluház pincéjébe!

Szeretettel várjuk!

Nagy Tünde

Rövid hírek a polgárőrségről

Az utóbbi időben nem szerepeltek polgárőr hírek a helyi lapban. Ez nem az újságszerkesztés hibája, hanem a saját elfoglaltságomból adódik. Lehet, hogy többet vállalom, mint amit könnyen megtesz az ember.

Polgárőrségünk működik, taglétszámunk bővül, szerencsés módon fiatalok erősítik csapatunkat. Anyagilag erősödünk. Szerencsére sokan látják szükségességét szervezetünknek, és adójuk 1 százalékaival is támogatnak bennünket, ez több mint 25 ezer forintot jelent költségvetésünkben, melyre a továbbiakban is szeretnénk számítani, mivel ez nem csak anyagiakat jelent, hanem egyfajta társadalmi támogatottságot is. Szerencsés pályázat alapján 90 ezer forintot nyertünk a megyei szövetségtől az első félévi működésünkhöz, ami a második félévben is folytatódhat, ha a pályázat kiíróval egyetértően sikerül a pénzt felhasználni. További rádiók és a fiatalok számára a hegyen is használható biciklik beszerzése, valamint az

egységes megjelenést szolgáló öltözet beszerzése a fő célunk a közeljövőben. Szeretném, ha közvetlenebbé tudna válni a kapcsolat, ezért minden hónap várom azokat akik munkánk javításával vagy egyéni segítség kérésükkel szeretnék megkeresni a polgárőrséget. Eddig is sokan fordultak hozzám telefonon, (06-30-505-8789) akik úgy gondolták, tudunk segíteni problémájuk megoldásában. Új polgárőr törvény lépett életbe, melynek gyakorlati realizálását még nekünk is tanulnunk kell.

A Balatonalmádi rendőrség vezetése ismét változott, és változott a körzeti rendőrünk is, Éles Zoltán alsóörsi lakos, akitől a későbbiekben várható egy bemutatkozás. Környezetünkhöz képest bűnözési szempontból csendes a településünk, ami talán a szervezetünk működésének is köszönhető.

Szűcs József

a helyi polgárőrség vezetője

Őskori vörös festékbánya állandó kiállítás

Helyszín: Faluház Pince

Nyitva tartás:

hétfő: 8.00-15.00
kedd: 8.00-18.00
szerda: 8.00-18.00
csütörtök: 8.00-18.00
péntek: 8.00-16.00
szombat: 8.00-12.00
vasárnap: zárva

Szeretettel várunk mindenkit!

„Az őskori ember” rajzverseny helyezettjei

Köszönjük mindenkinek hogy rajzolt, festett a kiállításra. A legjobb rajzok megtekinthetők az őskori festékbánya állandó kiállításának helyszínén. Köszönjük az Endrődi Sándor Általános Iskolának, hogy segítette ezt a kezdeményezést!

1. helyezettek

Szűcs Nándor 1. osztály
Hunyady Zsombor 3. osztály
Traubert Krisztofer 4. osztály
Guáth Gyula: 5. osztály
Hajtó Zsófia : 6. osztály

2. helyezettek:

Burza Éden 1 osztály,
Fuit Krisztián 5. osztály,
Kovács Luca 5. osztály,
Guáth Gyula 5. osztály
Szűcs Mátyás 5. osztály
Gárdonyi Patrik 3. osztály
Karácsonyi Barbara 3. osztály
Molnár Dóra 3. osztály
Mórocza Fanni 3. osztály
Spirk László 6. osztály
Palotás Laura 6. osztály
Tóth Eszter 6. osztály
Kovács Fanni 6. osztály

3. helyezettek:

Kovács Fanni 6. osztály
Spirk László 6. osztály
Tóth Eszter 6. osztály
Balázs Sándor 5. osztály
Horváth Gergő 5. osztály
Békési Eliza 5. osztály
Halasi Zsófia 5. osztály
Gaál Nikolett 4. osztály

Akik még rajzoltak:

Vas Alexandra
Tóth Réka
Békési Sára
Gaál Zsanett
Somlai Viktória
Németh Benjamin
Hercz Máté
Derzsi Róbert
Szekeres Dominik
Halász Attila
Németh Olivér
Tüsson Csilla
Guáth Amarillisz
Tóth Klaudia
Vörös Bence
Szűcs Mátyás
Grüll Norbert

Üvegezés

Hőszigetelt üveg készítése és beépítése hagyományos nyílászáróba is.
Tükörvágás és aquavarium készítés
Helyszíni munka hétvégén is.

Tel: 06/30-237-44-56

Hirdessen a Lovas Hírekben

Hirdetési díjak

1/8 oldal 600 Ft 1/4 oldal 1100 Ft
1/2 oldal 2000 Ft egész oldal 4000 Ft

Információ:

Lovas Teleház – Tel.: 06/87-575-083
Lovas Önkormányzat – Tel.: 06/87- 447-694

Lovasi Hírek

A LOVASI ÖNKORMÁNYZAT HÍRLEVELE

Felelős kiadó: Lovas Község Önkormányzata

Felelős szerkesztő: Szendi Péter

ISSN 2061-0793

Tel.: 06 30 530 3466

E-mail: szendipeti@gmail.com

Nyomtatás: Viza Kft. 8200 Veszprém, Hajlat u. 31.,
Tel./fax: 88 429 936, e-mail: viza.studio@chello.hu

Családi nap szélsőséges időjárással

A Családi nap keretében hirdettük meg a régi fotók kiállítását. Pénteken Kövesdi Róka Lajos nyitotta meg a negyven képből álló tárlatot.

A képek mellett régi, érdekes tárgyakat is megtekinthetünk. Például birkakörmözőt, birkanyírot, sétálóbotot, régi tolltartót, mozsárt, régi kávédarálót. Megköszönjük mindenkinek, aki régi képpel, eszközzel támogatta ezt a kiállítását. Célunk, hogy a tárlatot tovább bővíthessük majd. A beszkenelt képeket dvd-n kapja meg a könyvtár, így bármikor megtekinthető lesz az érdeklődők számára.

Az időjárással dacolva zajlott le május 15-én a Családi nap. Sokan készültünk a főzésre, a vetélkedőkre, játszóházra, bemutatókra. Sajnos az időjárás nem volt kegyes hozzánk, hiszen nemcsak a szél fújta nagy erővel, de az eső is zuhogott

ezen a napon. Az idő azonban nem vette el a kedvet a főzés-től, mert a legbátrabbak így is indultak a versenyen, melyet a Faluház előtti udvaron tartottunk meg, közel a menedékhez. A legszántabb csapatok egész délelőtt küzdöttek az időjárás viszontagságaitól, mégis jókedvűek voltak. Mindhárom csa-

pat megérdemelten az első helyen végzett. A csapatok: Hull-Adék, Lőrematyai, Mari-Kari duó. Sajnos az egyik bográcstól az időjárás nem kímélte, és egy óvatlan pillanatban a finom babgulyás kiborult a fűre. Csak néhány adag maradt a bográcban. A nevezőt csak nagy nehezen tudtuk megvizsgálni.

Egy órára elkészültek a finom falatok és a Faluházban minden lábás fenekére néztünk. A nevezők minden elkészített ételből jószívuően kínáltak mindenkit. Közben a nagyteremben pingpong, asztali foci, játszóház várt mindenkit.

Délutánra többen összegyűltünk, így elkezdődtek a vetélkedők. Palacsintaevő, sörivő és sorversenyek szerepeltek az „étlapon”. Felnőttek, gyerekek egyaránt jól érezhették magukat az időtől függetlenül. Sajnos a Kutyaiskola bemutató, légvár program elmaradt, de majd máskor bepótoljuk.

Este levezetésképpen egy rock zenekar mutatkozott be, akik jó hangulatot teremtettek a Faluházban és aki ki tudta várni, kipróbálhatta a karaoke versenyt is. Köszönjük a támogatóknak, hogy áldoztak a lovasi Családi napra!

Nagy Tünde

A fahordótól a palackozógépig

A lovasi Vidáts Pince 1997-ben kezdte meg a tevékenységét. Idővel egyre több szőlőterületet sikerült vásárolniuk, ráadásul nemrégiben „mezőgazdasági termékek értéknövelése” címmel MVH-s támogatást kaptak.

– Jelenleg öt hektár területen, 200 hektó bort termesztünk. Olaszrizling, rajnai rizling, tramini és chardonnay szerepel az „itallapunkon” – avat be a részletekbe Vidáts Csaba. Az esős, mostoha idő ellenére csodálatos panorámában gyönyörködhet az ember a lovasi hegyoldalon.

Az ötven százalékos pályázati támogatás a pince korszerűsítésére irányult. Sikerült hűtő-fűtő berendezéseket, az európai normáknak megfelelő tartályokat, fahordókat és palackozógépet beszerezniük. Mindez nagyban megköny-

nyíti a munkálatokat, illetve a minőségibb, tisztább bor előállítását eredményezi.

– Sikerült minden olyan eszközt beszerezniük, ami elengedhetetlen egy jól működő pincészethez. Fontosnak tartom az ilyen jellegű pályázatok, hiszen ezzel jelentős támo-

gatást biztosítanak a kisebb-nagyobb vállalkozásoknak.

Vidáts Csaba szerint, ha valaki támogatást ad, az a másik fél számára némi munkával jár. Nagy bürokráciáról, komoly adminisztrációs problémákról nem tud beszámolni. Újabb eszközök beszerzését már nem

tervezi, számára elegendő az, amivel jelenleg rendelkezik.

A lovasi gazda szerint Magyarországon túlságosan „felfűjták” a borturizmussal kapcsolatos véleményeket és kérdéseket. Szerinte egy nyaralás nemcsak abból áll, hogy finom borokat kóstolunk, hanem ehhez még sok minden más is párosul. – A turizmusnak csupán egy picit szelete a bor. Ha valakit a tenger vonz, akkor odamegy, ha valaki a hegyekben érzi jól magát, akkor nem a Balatont választja. Ez ennyire egyszerű!

A Vidáts Pince elsősorban palackozott borokkal kereskedik, de nem zárkoznak el az úgynevezett „kannás” boroktól sem. Vidáts Csaba reméli, hogy hamarosan több környékbeli pincészet is kéri majd az ő segítségüket a palackozás miatt.

Szendi Péter

Hogy ne legyünk trükkös lopások áldozatai

A Közbiztonsági Háló keretében a vagyon elleni bűncselekmények közül a besurranások és betöréses lopások mellett egy tipikus bűncselekmény az úgynevezett „trükkös lopás”-ok elkövetőinek elfogása is kiemelt feladat.

A trükkös lopásoknak elsődleges célpontjai az idős emberek, a láthatóan egyedül élő személyek, de bárki áldozattá válhat. Az elkövetők a korral járó gyanútlan-ságot, a megfigyelőképesség csökkenését, a bezárkózó életmóddal járó tájékozatlanságot használják ki, és azt, hogy a napi megszokott tevékenység megzavarása kiszolgáltatott helyzetbe hozza az áldozatokat.

Az elkövetők általában a késő délelőtti, kora délutáni időszakban dolgoznak. Gyakran a környező megyékből, az ország másik végéből ideautózó 2-3 fős társaság járja az utcákat. Általában ketten szólítják meg az udvaron tevékenykedő embereket, csengetnek be a házba vagy lakásba, egy személy pedig az autóban várakozik, hogy hamar eltűnhessenek. Céljuk az, hogy mindenképpen bejussanak a házba, lakásba, és amíg az egyik beszélget a lakóval, - elterelve annak figyelmét - addig a másik végig kutatja a lakást. Nagyon jól ismerik azokat a helyeket, ahova leggyakrabban rejtjük az értékeinket, megtakarított pénzünket, ékszereinket, értékpapírjainkat. Gyorsan dolgoznak, így mire a kifosztott áldozat észreveszi, hogy valami nincs rendben, már árkon-bokron túl vannak. Nem jellemző, hogy erőszakot alkalmazzanak, mert határozott, meggyőző fellépéssel is elérik céljukat.

Az a mese, amellyel bekopognak egy-egy idős ember lakta otthonba nagyon változatos. Megjelentek, mint az E-ON képviselői díjbeszedéssel, villanyóra ellenőrzésével, túlfizetéssel, vagy valamilyen más hivatal nevében, régiség, tyúk, termény, gyümölcs vásárlási szándékkal. Mindenképpen pénzváltásra akarják rávenni az áldozatot, aki ezzel a félretett pénze rejtkehelyét fedi fel.

Óvatosnak kell lenni a „házalókkal” és a tavaszi lom-

tanításkor feltűnő „lomizókkal” is. Azon túl, hogy mindkét tevékenység jegyzői engedélyhez kötött, ezek a tevékenységek is alkalmasak a terepszemlére. A házalóktól történő vásárlás legnagyobb veszélye, hogy amikor az ágy neműt, ékszert, műszaki cikket vagy bármilyen más több ezer forintos, mégis olcsón ajánlott árút kifizeti a vevő, megint csak a spórolt pénzét veszi elő, ezzel felfedi a rejtkehelyet és lehetőséget ad a lopásra.

Ha már megtörtént a bűncselekmény, legfontosabb, hogy azonnal szóljanak a rendőrségnek. Ne szégyelljék, ami történt! Ezek az elkövetők abból élnek, hogy kihasználják a jószándékú embereket, és ahhoz nagyon értenek. Minél frissebb az információ, annál többet ér, annál könnyebb az elkövetők mozgását követni, és az ellopott értékek nyomára bukkanni.

Stanka Mária r. őrgy.

Ahhoz, hogy megelőzzük a trükkös lopásokat az alábbiakat tanácsoljuk

- Pénzt csak a postás hoz!
- Idegent ne engedjen be a lakásába, házába, udvarára!
- A bejárati ajtót és kertkaput zárva kell tartani akkor is, ha otthon vagyunk!
- Idegen előtt ne vegyen elő pénzt!
- Értékeit, pénzét ne tartsa egy helyen!
- A szomszédok után kérdezősködő idegeneknek ne adjunk információt!
- Figyeljenek egymásra, szomszédaikra!

David Hull

2002. december 28. – Már vége is a Karácsonynak!

Vége a Karácsonynak, na meg nekünk is! Itt az ideje, hogy végre sportoljunk egy kicsit (sokat!).

Magyarország 75 százalékban katolikus ország, így a karácsonyi ünnepek legfontosabb része a Szenteste. Összejön a család, megajándékozzák egymást, hús nélkül készült ünnepi vacsorát fogyasztanak (általában halat), aztán irány a mise. Be kell valljam, ez az utolsó lépés nálunk elmaradt. Lovason az éjféle mise idén este hatkor volt, mert a mi papunk járja a környező falvakat is, és sajnos nem lehet egyszerre négy helyen! Mindez túlságosan összezavart bennünket, pogányokat. Mise helyett isteni zöldséglevest ettünk, aztán jött a főfogás, természetesen hal, és mindezt finom fehérborral öblítettük le. Csodálatos volt!

Az ajándékozás teljesen más volt, mint Kanadában. Először is, nem a legújabb elektromos ketyerek, hanem egyszerű, használható, nagyrészt házi készítésű ajándékok (Volford nyelven: „szimbólemek”) kerültek a fa alá. Másodsorban, az ajándékozást a legfiatalabb kezdte, aki a legidősebb családtagnak adta az ajándékát, aztán a legidősebb ajándékozott, és így tovább. Egyszerre csak egy ember kapott ajándékot, így mindenki örülhetett a másik örömeinek. A gyerekek maguk készítették a meglepetéseket. Ez a hangulat zimbabwei gyerekkoromat idézte, nagyon megható volt látni az arcokon az ajándékozás örömet.

Karácsony első napján az igazi móka délután fél tizenegy körül kezdődött, a késői reggelink után. Áramszünet! Első dolgunk az volt, hogy lementünk a falu főterére kideríteni, mi is történt. Amikor láttuk, hogy ez bizony eltart még egy darabig, úgy döntöttünk, hogy teszünk egy nagy sétát és közben meg tárgyaljuk, mi is legyen.

A hírek szerint egy illuminált polgártárs éppen hazafelé tartott autójával Szenteste, amikor is útját állta egy beton villanyoszlop. Emberünk túlélte az ütközést, a villanyoszlop viszont nem. Három darabra tört és részben fennakadt a villanyvezetéseken. Karácsony reggelére tarthatatlanná vált a helyzet, a falu egyik háza komoly veszélyben volt. Így hát az Elektromos Műveknek ki kellett kapcsolnia az áramot, és meg kellett kezdenie a javítási munkálatokat, többek között visszaállítani a betonoszlopot a fagyott földre. Végül is több mint nyolc óra elteltével, este hétkor lett újra áramunk!

Ez a kis kaland teljesen feldobta az ünnepet. Nem volt villany, nem ment a mosogató, a sütő, a hűtő, a fűtés, és nem volt meleg víz. Szerencsére hideg volt odakint, így a hűtőszekrény hiánya megoldódott. Kész mázli, hogy a tűzhely felső része gázzal működik! A három lány a teljes karácsonyi menüt a gázon főzte és melegítette gyertyafény mellett, és a vacsorát is gyertyafény mellett kezdtük meg hat órakor. Istenien szórakoztunk. Azt gondoltuk, az áramszünet tönkreteszti az ünnepet, a végén mégis jó kis móka lett belőle. A fűtés persze egész nap állt, a hőmérséklet mégis csak két fokot esett. Úgy látszik, jól fel voltunk villanyozva!

Karácsony másnapján autóba ültünk, vonatra szálltunk, és nyugatnak indultunk a Ba-

laton északi partján. Az úticél Badacsonyörös volt, Zizi anyukájának családja. Kiadós ebéddel vártak minket, ami főként sertéshúsból állt, és még sok más finomság is került az asztalra. Zizi és testvérei gyerekkorukban mindig Badacsonyörösn nyaraltak. Gyönyörű a táj errefelé, vulkáni eredetű, sziklás dombok tagolják, amelyek egészen a tópartig húzódnak. A völgyekben és a domboldalon, ameddig a szem ellát, mindenütt szőlő.

December 27-én búcsút vettünk szállóvendégeinktől és örült takarításba kezdtünk, ki mostuk az ágyneműket és a törölközőket, ké-

szülve az újabb rohamra, amely Szilveszterkor vártránk. Valamivel több vendégünk lesz, mint ágyunk, úgyhogy “érdekes” lesz az éjszaka. Ma befejezzük a takarítást, azután pedig nagy és régóta esedékes sétára indulunk a lovasi dombvidéken, ha az időjárás engedi és nem túl jegesek az utak. Délután négykor néhány lovasi barátunkkal felmegyünk a helyi csárdába disznótorosra – vagyis rávetjük magunkat a frissen levágott disznó húsára. Elégé bestiálisan hangzik, de biztos vagyok benne, hogy isteni lesz!

Fordította: Volford Katalin

Dual - Book Könyvelőiroda Kft.

(9023 Győr, Mészáros Lőrinc út 13.)

Fióktelep: 8228 Lovas, Balatoni u. 8.

Szolgáltatásaink Veszprém és környékén:

(Veszprém, Balatonalmádi, Felsőörs, Alsóörs, Lovas, Palóznak, Csopak, Balatonfüred)

Vállaljuk most alakuló és már működő mikro-, kis-, és közepes vállalkozások, gazdasági társaságok, egyéni vállalkozások

**teljes körű könyvelését,
bérszámfejtését, TB-ügyintézését,
bevallások elkészítését,
mérlegbeszámoló összeállítását,
adófizetési kötelezettségek optimalizálását,
cégalapítást ügyvédi háttérrel,
visszamenőleges könyvelést kedvezményrel,
hatóságok előtti képviseletet,
SZJA-bevallások elkészítését,
tárgyi eszközök nyilvántartását,
vállalkozásfejlesztési tanácsadást,
adótanácsadást.**

Személyes konzultáció - testre szabott árak, induló vállalkozásoknak kedvezményrel.

Önre mindig van időnk!

Elérhetőségeink:

Sáringner Attila

96/441-467, 20-310-7241, 20-229-3536

www.dual-book.hu

E-mail: dual.book@gmail.com

ÉRDEKELŐDNI: +36/30/9344-994

LOVAS, ÖREGHEGY

BÉRPALACOKZÁS